

- <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 23.05.2022).
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. Дата оновлення: 24.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 23.05.2022).
  3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 21.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 23.05.2022).
  4. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 р. № 211. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-%D0%BF> (дата звернення: 23.05.2022).
  5. Kose U., Koc D. Artificial Intelligence Applications in Distance Education. – IGI Global, 2014. 357р.
  6. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 25 червня 2013 р. № 344/2013 (дата звернення: 23.05.2022).

**Ключові слова:** вища освіта, виконавчо-розпорядча діяльність, карантин, дистанційне навчання, інформаційно-телекомунікаційні технології.

**Key words:** higher education, executive and administrative activity, quarantine, distance learning, information and telecommunication technologies.

### **САНДУЛ ЯНА МИКОЛАЇВНА**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,  
кандидат юридичних наук*

### **ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ: ЗМІСТ ЦИФРОВОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ**

Світова цифровізація – безперечний і закономірний виклик часу.

Процес цифровізації в Україні є не тільки можливістю для втілення істотних змін, зокрема, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій для задоволення потреб громадян, а і новим викликом для розвитку та становлення правової системи на сучасному етапі, що вимагає всебічного теоретичного вивчення та обґрунтування.

На данному етапі широке коло науково-дослідних робіт та практичних напрацювань з питань цифровізації та цифрової трансформації, а також присвячених публічному адмініструванню у сфері цифрової трансформації стало достатнім теоретичним підґрунтям для вивчення складних та проблемних аспектів публічного адміністрування у цій сфері. Зокрема, це праці таких науковців як В. Б. Авер'янов, Д. М. Бахрах, М. В. Бевзенко, К. С. Бельський, Ю. П. Битяк, В. Р. Біла, І. Л. Бородин,

В. В. Галуцько, О. П. Голубицький, Т. О. Коломоець, В. К. Колпаков, М. О. Мацелик, Р. С. Мельник, О. І. Миколенко, В. І. Мицишин, С. В. Петков, Д. В. Приймаченко, Г. Г. Почепцов, А. А. Пухтецька, С. Г. Стеценко, В. П. Тимошук, А. Є. Шевченко, та інших авторів.

Проте стрімке реформування та оновлення законодавства та інтенсифікація зовнішніх чинників, що безперервно впливають на існуючий стан речей, зумовлюють потребу вирішення на науковому рівні низки нових дискусійних питань публічного адміністрування у сфері цифрової трансформації, що фундаментують розв'язання та подальше дослідження проблематики публічного адміністрування у сфері цифрової трансформації в Україні.

Інтеграція в європейський цифровий простір, викликає об'єктивну необхідність аналізу ефективності переваг так недоліків функціонуючої моделі публічного адміністрування, що має відповідати як вирішенню поточних завдань та і визначенню оптимальної стратегії подальшого розвитку.

Згідно Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки, основною метою цифровізації є досягнення цифрової трансформації існуючих та створенні нових галузей економіки, а також трансформація сфер життєдіяльності у нові більш ефективні та сучасні. Такий приріст є можливим лише тоді, коли ідеї, дії, ініціативи та програми, які стосуються цифровізації, будуть інтегровані, зокрема, в національні, регіональні, галузеві стратегії і програми розвитку.

Слід зауважити на недостатню кількість загальноприйнятих та гармонізованих визначень і правових дефініцій, незважаючи на низку нормативно-правових актів прийнятих останнім часом. Проте цифрові технології вже стрімко впроваджуються у виконавчо-розпорядчу діяльність суб'єктів публічної адміністрації. Саме тому вбачається дуже важливим своєчасна законодавча фіксація правових підстав застосування суб'єктами публічної адміністрації новітніх інформаційних технологій. Не менш значущим є здійснення ґрунтованих наукових досліджень у даній сфері.

Слушним буде звернути увагу на висновки, що робить у своєму дослідженні В.В. Недбай ще у 2004 році щодо процесів розвитку демократії як у глобальному вимірі, так і в окремих державах, вказуючи, що ці процес тісно переплетені з іншими загальносвітовими і цивілізаційними процесами, насамперед із глобалізацією і розвитком інформаційного суспільства та наголошуючи на необхідності розвитку в Україні Інтернет-комунікацій в якості технологій проведення державного управління.

Щодо усвідомлення актуального змісту «цифрової термінології», так, Словник «Мислово» створений 2012 року з метою фіксації неологізмів, сленгу та інших проявів сучасної української мови обрав слово «діджиталізація» словом 2019 року. Основними критеріями при виборі слова року є його популярність та соціальна значущість. Для порівняння – таким словом у 2016 році було слово «корупція». Неологізм діджиталі-

зація є транслітерацією англійського «digitalization» та згідно з визначенням словника, означає зміни в усіх сферах суспільного життя, пов'язані з використанням цифрових технологій. Це спрощена форма більш точного терміну «цифрова трансформація» та є проявом глобальної цифрової революції.

Незважаючи на популярність таких термінів, як «цифровізація», «діджиталізація», «цифрова держава», «цифрове урядування» та «цифрова трансформація» вони залишаються не повністю дослідженими та викликають числені дискусії. Для коректного розуміння цих дефініцій важливо провести детальний аналіз їх визначень та ознак. Отже, «діджиталізація» – це «оцифровування» в перекладі, а «діджиталізація» – це «цифровізація». Проте у діючому законодавстві словосполучення, похідні від слова digit майже не знайшли свого відображення, що є свідченням віддання переваги його українському аналогу – «цифра». Тобто, слова «діджиталізація» або «діджиталізація» теж мають український аналог – «цифровізація».

Слід зауважити, що цифрування є лише першою фазою цифровізації, яка за своєю суттю є вже більш складним процесом. «Цифрові технології вимагають цифрової інформації, а оцифровування – це лише процес приведення інформації до цифрового формату. Однак для цифрових трансформацій (перетворень) недостатньо лише оцифровування даних». Словник, в свою чергу, визначає термін «трансформація» як зміну, перетворення виду, форми, істотних властивостей чого-небудь.

Когнітивна сутність тлумачення змісту поняття «цифровізація» походить на свого часу дуже популярне поняття «інформатизація». Основний зміст якого інтерпретується як створення умов для задоволення інформаційних потреб за рахунок активного використання інформаційно-комунікаційних технологій у різних сферах суспільного життя.

У міжнародних документах і «цифрове урядування» і «цифрові трансформації» – трапляються дуже часто. Однак варто підкреслити, що досить часто ці терміни вживаються як синоніми та не розмежовуються. Зокрема, у звіті ООН «E-government Survey 2020, у якому визначені конкретні кроки необхідні для втілення концепції цифрової трансформації та цифрового урядування, зазначені поняття не розділяються. Щодо вищезазначених кроків, слід виділити наступні:

- посилення трансформаційного лідерства, зміна мислення та цифровий потенціал на індивідуальному рівні;
- розроблення інтегрованої інституційної екосистеми за допомогою всеохоплюючої нормативної бази;
- трансформація організаційної структури та культури;
- сприяння системному мисленню та розробленню інтегрованих підходів до вироблення політики та надання послуг;
- забезпечення стратегічного та професійного управління даними для забезпечення формування політики на основі таких даних та доступ до інформації через відкриті урядові дані;
- доступність технологій;

– мобілізація ресурсів та узгодження пріоритетів, планів та бюджетів, у тому числі за допомогою державно-приватних партнерських відносин.

Досить чітким та змістовним видається запропоноване визначення, що «цифрове врядування – це сервісно орієнтована організація функціонування системи публічного врядування на основі цифрових технологій».

Отже, сучасність концепції публічного адміністрування у сфері цифрової трансформації вимагає не лише термінологічних змін, але й якісного переосмислення системи та відповідних елементів, реформування діяльності суб'єктів публічної адміністрації через застосування інформаційно- телекомунікаційних технологій.

### **Список використаних джерел:**

1. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018–2020 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 67-р від 17.01.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-p#Text>
2. Недбай В. В. Соціально-політичні особливості інформаційного суспільства : автореф. дис. канд. політ. наук. Одеса, 2004. 15 с.
3. «Діджиталізація» – слово 2019 року в Україні за версією онлайн-словника «Мислово». 2019. URL: <https://itc.ua/news/didzhitalizacziya-slovo-2019-roku-v-ukrayini-za-versiyeyu-onlajn-slovnika-mislovo/>
4. Куйбіда В. С., Карпенко О. В., Наместнік В. В. 2018 . Цифрове врядування в Україні: базові дефініції понятійно-категоріального апарату. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2018. No 1. С. 5–10. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy\\_2018\\_1\\_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2018_1_3).
5. Трансформація. Словник української мови. URL: <http://sum.in.ua/s/trans-formaciya>
6. Концепція Національної програми інформатизації: Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 04.02.98 р. No 75/98-ВР (із змін., внес. згідно із Законами України: за станом на 11.08.13 р. No 406–18). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>
7. United Nations E-government survey 2020. 2020. URL: [https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20\(Full%20Report\).pdf](https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2020-Survey/2020%20UN%20E-Government%20Survey%20(Full%20Report).pdf)

**Ключові слова:** публічна адміністрація, цифрова трансформація, діджиталізація, уряд.

**Key words:** government, digitalization, digital transformation, public administration.